

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПОЛІТИЧНИЙ ЕЛІТАРИЗМ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	052 Політологія ОПП Політологія
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Курс, семестр	IV курс, VII семестр
Трудомісткість	6 кредитів, 180 годин
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Факультет обліку і фінансів Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробника(ів)	Викладач: Приходько Сергій, к. політ. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Контакти: ауд. 458, навчальний корпус № 4 e-mail: serhii.prykhodko@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/prihodko-sergiymikolayovich
Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у здобувачів вищої освіти системи знань про історичний розвиток, сучасні характеристики і тенденції трансформації політичних еліт .
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК 01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 06. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. <i>спеціальні (фахові, предметні):</i> СК 01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки. СК 05. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. СК 06. Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні. СК10. Спроможність професійно виконувати політико-організаційні, експертні, дорадчі та консультаційні функції на національному та міжнародному ринку праці.
Результати навчання	РН 08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки. РН 10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах. РН 11. Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності

	<p>PH 12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування</p> <p>PH 13 Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.</p> <p>PH 14. Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, творчий, проблемно-пошуковий, створення ситуації новизни навчального матеріалу, використання життєвого досвіду, метод мозкового штурму, проектування професійних ситуацій; використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.</p>
<p>Програма навчальної дисципліни</p>	<p>Тема 1. Поняття еліти. Історичні аспекти формування політичної еліти.</p> <p>Тема 2. Історія формування політичної еліти в Україні та особливості політичної еліти за радянських часів.</p> <p>Тема 3. Ідеї елітарності від стародавніх до нового часів. Політичні концепції елітарності ХХ ст.</p> <p>Тема 4. Проблема політичної еліти в політичній думці України.</p> <p>Тема 5. Сутність політичної еліти.</p> <p>Тема 6. Основні підходи до вивчення політичної еліти. Напрями дослідження політичної еліти у ХХ ст.</p> <p>Тема 7. Структура і принципи діяльності політичної еліти. Типологія політичних еліт.</p> <p>Тема 8. Формування національної політичної еліти.</p> <p>Тема 9. Сутність політичного лідерства.</p> <p>Тема 10. Функції політичного лідера.</p> <p>Тема 11. Психологічні особливості лідерства.</p> <p>Тема 12. Концептуальні основи дослідження проблем політичного лідерства. Сучасні західні теорії лідерства.</p> <p>Тема 13. Загальні типологічні підходи до політичних лідерів. Стили політичного лідерства.</p> <p>Тема 14. Особливості формування політичного лідерства в сучасній Україні.</p>
<p>Стратегія оцінювання результатів навчання</p>	<p>Формами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - опитування на семінарських заняттях: 0-5 балів; - виконання завдань самостійної роботи: 0-1 бал; - розв'язування тестів: 0 – 10 балів; <p>Формою семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом є: <i>екзамен</i></p>
<p>Політика навчальної дисципліни</p>	<p>Відвідування лекційних і практичних занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях з поважної причини (документальне підтвердження) надається право відпрацювати пропущене заняття на наступному практичному занятті у спосіб, визначений викладачем. У разі відсутності без поважних причин – здобувач вищої освіти не одержує бали за практичне заняття і позбавлений права на їхнє відпрацювання.</p> <p>Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача,</p>

	<p>порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів. Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist</p> <p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті на різноманітних навчальних платформах (Prometheus, Coursera тощо) за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, в якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporya_dok22.pdf.</p> <p>Після завершення вивчення навчальної дисципліни кожен здобувач вищої освіти має пройти опитування в особистому кабінеті АСУ ПДАУ</p>
<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: «Основи політології», «Філософія», «Соціологія», «Загальна теорія політики», «Історія і теорія політичних партій», «Політичні режими та політичні системи сучасності».</p>
<p>Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>Презентації, відеоролики</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Основні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Еліта: витоки, сутність, перспектива / за ред. В. Г. Кременя. Київ : Т-во «Знання» України, 2011. 527 с. 2. Елітознавство: підручник / за заг. ред. В. А. Гошовської. Київ : НАДУ, 2013. 268 с. 3. Мандзій Л. С. Політична еліта: історія та теорія: навчальний посібник. Львів : ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2009. 365 с. 4. Кармазіна М., Бевз Т., Горбатюк М., Зорич О. Регіональні політичні еліти в Україні: особливості формування, цінності та ідентичності (кінець 1991-2019 рр.). Київ : ППІЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2020. 264 с. 5. Крюков О. І. Політико-управлінська еліта України як чинник державотворення: монографія. Київ : НАДУ, 2006. 252 с. 6. Політична еліта України: становлення та розвиток у виборчому процесі: монографія / Д. С. Коротков. Харків : Вид. ХНЕУ, 2012. 212 с. <p style="text-align: center;">Допоміжні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дащаківська О. Політична еліта в теоріях інформаційного суспільства: особливості діяльності та структури. <i>Вісник Львівського національного університету. Серія філософсько-політологічні студії</i>. 2011. Вип.1. С. 311–320.

2. Мандзій Л. Методологія дослідження політичної еліти. *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії*. 2012. № 2. С.115–121.
3. Мачуський В. Політична еліта: визначення стратегічного курсу України на сучасному етапі. *Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України*. 2017. № 3 (89). С. 168-181.
4. Олещенко В. Політичні еліти: особливості формування у період незалежності України. *Вісник національної академії державного управління при Президентові України*. 2012. Вип. 3. С. 175-182.
5. Приходько С. М., Радько П. Г. Особливості функціонування політичної влади в системі електронної демократії. *Філософські обрії*. 2016. Вип. 35. С. 19-26.
6. Сергатюк Д.А. Політична еліта: аспекти розуміння та категоріальні межі поняття. *Наукові праці. Політологія*. 2011. №163. С. 83–88.
7. Траверсе О. Політичні традиції панівного класу України. *Політичний менеджмент*. 2012. №1-2. С. 31-45.
8. Luis Garrido-Vergara. Elites, political elites and social change in modern societies. *Revista de sociología*. № 28 (2013). pp. 31-49.
9. Luis Garrido-Vergara. The Study of Political Elites: Theoretical Framework. *Species of Capital in the Political Elite*. 2020. pp 15–68.

Інформаційні ресурси

1. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. URL: <http://www.ipiend.gov.ua/>
2. Міжнародна асоціація політичних наук. URL: <https://www.ipsa.org/>
3. Міжнародний центр перспективних досліджень. URL: <http://icps.com.ua/>
4. Міжнародний центр лідерства і розвитку. URL: <https://ildc.org.ua/en/ildc/>
5. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Національна Парламентська бібліотека України. URL: <http://www.nplu.kiev.ua/>
7. Український незалежний центр політичних досліджень. URL: <http://www.ucipr.org.ua/ua/>
8. Центр Лідерства УКУ. URL: <https://uculeadership.com.ua/>

Рік введення

2023